

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS

2022

Rīgā 2023

Satura rādītājs	lpp.
1. Pamatinformācija	3
1.1. Muzeja juridiskais statuss.....	3
1.2. Muzeja darbības virzieni un mērķi, īstenotās budžeta programmas.....	3
1.2.1. Darbības virziens – zinātniski pilnvērtīgu dabas priekšmetu kolekciju attīstīšana un saglabāšana ..	5
1.2.2. Darbības virziens – pētnieciskais darbs.....	6
1.2.3. Darbības virziens – ar daudzveidīgām muzeja iespējām īstenots vides izglītības darbs.....	8
1.2.4. Darbības virziens – muzeja darbības nodrošināšana, infrastruktūras uzturēšana un attīstība	10
1.3. Darbības stratēģijas prioritātes un to mērķi pārskata gadā.....	12
2. Finanšu resursi un muzeja darbības rezultāti	12
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	12
2.1.1. Budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti muzeja darbības nodrošināšanai	13
2.2. Pārējie finanšu resursu avoti, ieņēmumu apmēri un izlietojums	14
2.2.1. Projekti	14
2.3. Darbības stratēģijās sasniedzamo rezultātu izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums.....	15
2.4. Veiktie un pasūtītie pētījumi	18
2.5. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā	21
2.5.1. Starpiestāžu pakalpojumi, kuri ir saistīti ar savstarpējo sadarbību noteiktu valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanā vai kuru rezultāts ir nepieciešams tikai citas iestādes funkciju vai uzdevumu izpildei vai tās pakalpojumu nodrošināšanai.....	22
2.5.2. Publiskie pakalpojumi, kas noteikti normatīvajos aktos, vai no tiem izrietošie materiālie vai nemateriālie labumi, ko muzejs sniedz privātpersonai saistībā ar tās kompetencē esošu publiskās pārvaldes funkciju un uzdevumu izpildi	22
2.5.3. Stratēģijas ieviešanas novērtējums.	23
2.5.4. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai	23
3. Personāls	24
4. Komunikācija ar sabiedrību	25
4.1. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai	25
4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņošanai par apmierinātību ar muzeja darba kvalitāti un to rezultāti	25
4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	25
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	26
5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti	26
5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi.....	26
5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti un pētījumi.....	27

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. LATVIJAS NACIONĀLĀ DABAS MUZEJA JURIDISKAIS STATUSS

Latvijas Nacionālais dabas muzejs (turpmāk tekstā – muzejs vai LNDM) dibināts 1845.gadā kā Rīgas Dabaspētnieku biedrības (RDPB) muzejs.

Ar 1999. gada 1. aprīli muzejs nodots Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk tekstā - VARAM) pārziņā, kopš 2013.gada 1.janvāra ir vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pakļautībā esoša tiešās valsts pārvaldes iestāde. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs pakļautību īsteno ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas starpniecību.

Ar 2020.gada 1.septembri Latvijas Dabas muzejam piešķirts nacionālā muzeja statuss (Ministru kabineta rīkojums Nr. 426 “Par nacionālā muzeja statusa piešķiršanu Latvijas Dabas muzejam”) un mainīts nosaukums uz - Latvijas Nacionālais dabas muzejs.

Latvijas Nacionālais dabas muzejs ir sabiedrībai pieejama pētnieciska un izglītojoša iestāde, materiālās kultūras vērtību krātuve par Latvijas un pasaules dabu, tās daudzveidību, vēsturi un aizsardzību.

Muzejs darbojas saskaņā ar LR Ministru kabineta apstiprināto Nolikumu (MK 09.10.2012. noteikumi Nr.690 „Latvijas Dabas muzeja nolikums”), Muzeju likumu, Ministru kabineta 2006.gada 21.novembra noteikumiem Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu” un citiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

Atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 9. oktobra noteikumu Nr.690 „Latvijas Dabas muzeja nolikums” 3. punktā noteiktajām funkcijām LNDM uztur un attīstīta muzeja krājumu un nodrošina tā saglabāšanu; veic zinātnisko darbību krājuma izpētē un dabaszinātnēs; veic vides izglītības darbu un nodrošina muzeja krājuma pieejamību sabiedrībai.

1.2. MUZEJA DARBĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI, ĪSTENOTĀS BUDŽETA PROGRAMMAS

Latvijas Nacionālā dabas muzeja darbības mērķis un galvenās funkcijas formulētas Muzeja Nolikumā.

Muzeja misija (virsmērķis) - uzkrāt un saglabāt Latvijas dabas un materiālās kultūras vērtības, kas liecina par dabas daudzveidību, vēsturi un aizsardzību. Izmantojot LNDM līdzekļus, veikt vides izglītības darbu, veidojot sabiedrībā izpratni par dabā notiekošajiem procesiem, cilvēka vietu un lomu tajos, sekmēt pozitīvas vides apziņas veidošanos sabiedrībā.

Muzeja funkcijas saskaņā ar Nolikumu:

- uzturēt un attīstīt muzeja krājumu un nodrošināt tā saglabāšanu;
- veikt zinātnisko darbību krājuma izpētē un dabaszinātnēs;
- veikt vides izglītības darbu;
- nodrošināt muzeja krājuma pieejamību sabiedrībai.

Darbības virziens - zinātniski pilnvērtīgu dabas priekšmetu kolekciju attīstīšana un saglabāšana.

Darbības virziens - pētnieciskais darbs.

Darbības virziens - ar daudzveidīgām muzeja iespējām īstenots vides izglītības darbs.

Darbības virziens - muzeja darbības nodrošināšana, infrastruktūras uzturēšana un attīstība.

LNDM darbības prioritātes

Lai nodrošinātu kvalitatīvu, muzeja krājumu veidojoša un sabiedrībā populāra muzeja darbību un attīstību, 2021.-2023.gadam noteiktas šādas darbības prioritātes:

- Turpināt ekspozīciju pārveidošanu un pilnveidošanu, atbilstoši mūsdienu sabiedrības prasībām.

- Krājuma komplektēšanas darbā identificēt muzeja kolekcijās nepilnīgi pārstāvētās organismu taksonomiskās grupas un sugas (ģeoloģiskajā krājumā – minerālus/iežus) un mērķtiecīgi papildināt muzeja krājumu; veicot krājuma apstrādi, paaugstināt tā zinātnisko vērtību, palielinot uzskaites detalizāciju.
- Pilnveidot vides izglītības darba kvalitāti, paplašinot piedāvājumu atbilstoši sabiedrības vēlmēm un aktualitātēm, attīstīt jaunas vides izglītības formas.
- Veidot labvēlīgus apstākļus krājuma saglabāšanai, kā arī apmeklētāju un darbinieku ērtību nodrošināšanai; uzturēt un attīstīt LNDM infrastruktūru.

Muzeja darbība tiek īstenota budžeta programmas VARAM apakšprogrammas 24.06.00 “Latvijas Dabas muzeja darbības nodrošināšana”, kā arī projektu konkursos iegūto līdzekļu ietvaros.

Valsts reģionālās attīstības aģentūras struktūrvienība, Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija kopā ar sadarbības partneriem, t.sk. Latvijas Nacionālo dabas muzeju, turpina Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta Nr. 5.4.2.2/17/I/002 “Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru” īstenošanu.

Projekta mērķis ir attīstīt valsts vides monitoringa un kontroles sistēmu, pilnveidojot atbildīgo iestāžu tehnisko nodrošinājumu, kā arī veicināt sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā, modernizējot nacionālas nozīmes vides izglītības un informācijas centrus un īstenojot sabiedrības iesaistes pasākumus.

Latvijas Nacionālajā dabas muzejā kā nacionālas nozīmes vides informācijas centrā Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta gaitā **modernizētas ekspozīcijas, telpas un aprīkojums**, veikti sabiedrības informēšanas un iesaistes pasākumi, lai sekmētu interesi par dabu, tās daudzveidību un aizsardzību.

Projekta darbību paredzēts īstenot laikā **no 2017. gada 30. novembra līdz 2023. gada 29.novembrim**.

Muzeja darbības mērķi un uzdevumi tiek īstenoti plānveidīgi, balstoties uz LNDM darbības stratēģiju 2021.-2023.gadam, LNDM stratēģiju sabiedrības vides apziņas veicināšanai un informētības uzlabošanai 2017. – 2026.gadam un VARAM darbības un attīstības stratēģiju 2020.-2023.gadam.

Mērķis, kas tiks sasniegts institūcijas darbības rezultātā	Darbības virziens	Darbības virziena rezultāti un rezultatīvie rādītāji
Uzturēts un attīstīts muzeja krājums un nodrošināta tā saglabāšana	1. Zinātniski pilnvērtīgu dabas priekšmetu kolekciju attīstīšana un saglabāšana	Dabas priekšmetu kolekciju attīstīšana un saglabāšana: uzturēto krājuma vienību skaits - 224920 Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā (NMKK) ievadīto vienību skaits pārskata gadā – 11562; pavisam NMKK datorizēti uzskaitīto krājuma vienību kopskaits - 152356 (uz 31.12.2022.)
Veikta pētnieciskā darbība krājuma izpētē un dabaszinātnēs	2. Pētnieciskais darbs	Izstrādātas izstāžu zinātniskās koncepcijas – ”Stop! Piesārņots!” (vides piesārņojuma veidi) un "Gulbji-zināmais un nezināmais" Pētījumu rezultātu publiskošana: sagatavotas publikācijas (tēzes, kopsavilkumi, referāti, ziņojumi) – 10, publicēti pētnieciskie raksti 4. Kolekciju papildinājums pētnieciskā darba rezultātā – krājumā prskata gadā reģistrētas 4195 jaunas vienības. Nodrošināta ekspozīciju funkcionēšana - 12
Izmantojot muzeja līdzekļus un muzeja	3.1. Vides izglītības darbs. Ekspozīciju darbs	Atjaunotas ekspozīcijas vai to sadaļas (4) – Latvijas zīdītāji, Pasaules dzīvnieki, Dzīvība jūrās, Dinamiskā ģeoloģija un ieži

<p>daudzveidīgo krājumu, sekmēta dažādu mērķauditoriju interese par dabu, aktualitātēm vides aizsardzībā un celts vides apziņas līmenis sabiedrībā.</p>	<p>3.2. Vides izglītības darbs. Izglītība un pasākumi</p>	LNDM apmeklētāji - 99324
		Piedāvājums skolām – tēmu skaits 70 (ieskaitot izbraukuma nodarbības)
		Piedāvājuma īstenošana skolām: novadītas ekskursijas, lekcijas, nodarbības, tai skaitā izbraukuma nodarbības – skaits (apkalpotās personas) – 435 (4901)
		Īstenots piedāvājums ģimenēm: novadītas ģimenes dienas, nodarbības ZSM, trasītes, Dzimšanas dienas – skaits (apkalpotās personas) – 50 (1422)
		Citi LNDM izglītības pasākumi (Cielavas gudrības, konkursi, semināri, izstāžu atklāšanas, Gada dzīvnieks, pulciņi utt) – skaits (apkalpotās personas) – 133 (1872)
		Konsultācijas (klātienē un neklātienē) – 1041
		Pasākumi ārpus muzeja – skaits (apkalpotās personas) – 22 (4365)
		LNDM tīmekļvietne, darbojas infokiosks, sociālās platformas <i>Facebook</i> (126 ieraksti), <i>Instagram</i> (115 ieraksti)
	3.3. Vides izglītības darbs. Izstādes.	Izstāžu skaits - 16, ārpus muzeja - 1.
<p>Uzlabota muzeja apmeklējuma kvalitāte, nodrošināti apstākļi vides izglītības darba pilnveidošanai, turpināta ēkas infrastruktūras sakārtošana, pieejamības nodrošināšana, jaunu tehnoloģiju iegāde un ieviešana.</p>	<p>4. Muzeja darbības nodrošināšana, infrastruktūras uzturēšana un attīstība</p>	<p>Ekspozīcijas "Pasaules dzīvnieki" rekonstrukcija. Veikta vitrīnu renovācija. Sagatavoti teksti. Nomainīti stikli un rāmji. Restaurēti mākslinieka J.Struļa sienu gleznojumi. Ievietoti un piestiprināti 95 atjaunoti un no jauna iegādāti dzīvnieku izbāžņi</p>
		<p>6.stāva nodarbību telpas papildināšana un aprīkošana -Nodarbību telpas iekārtošanas darbs turpinās. Telpa ir praktiski pielāgota attālināto nodarbību vadīšanai</p>

1.2.1. Darbības virziens - zinātniski pilnvērtīgu dabas priekšmetu kolekciju attīstīšana un saglabāšana

Muzeja krājums tiek veidots ar mērķi raksturot galvenokārt Latvijas, kā arī pasaules, dabas daudzveidību. Latvijas Nacionālā dabas muzeja (LNDM) krājums ietver:

- priekšmetus, kas pārmantoti no Nikolausa fon Himzela muzeja (dibināts 1773. g.);
- priekšmetus, kas pārmantoti no Rīgas Dabaspētnieku biedrības (dibināta 1845. g.) kolekcijām;
- materiālu, kas saņemts 1950-to gadu sākumā no Skolu muzeja pastāvēšanas laikā komplektētajām kolekcijām;
- materiālu, kas saņemts no Ģeoloģijas institūta (1968. g.);
- muzeja darbinieku ievāktu materiālu mērķtiecīgai krājuma papildināšanai;

- dāvinātus, iepirktus, kā arī Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes konfiscētus priekšmetus, kas ir Vašingtonas konvencijas objekti.

Muzeja krājuma vienību skaits uz 2022.gada 31.decembri ir 224920, no tām pamatkrājumā ietilpst 200739 krājuma vienības. Krājums ir strukturēts kolekcijās – galvenokārt pēc sistemātiskā principa bioloģiskajās kolekcijās. Atsevišķos gadījumos (piemēram, Putnu olu kolekcija, Putnu ligzdu kolekcija, Galvaskausu, skeletu, ragu kolekcija) - pēc materiāla rakstura, kas zināmā mērā potenciāli atvieglo ar krājuma saglabāšanu risināmos jautājumus. LNDM lieto vienoto informācijas sistēmu „Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs (NMKK)”, kuru uztur LR Kultūras ministrijas iestāde „Kultūras informācijas sistēmu centrs”, kurā pamatinformācija par priekšmetiem brīvi pieejama ikvienam interneta lietotājam. Kopkatalogā līdz 2022.gada beigām ievadīta informācija par 152356 Latvijas Nacionālā dabas muzeja pamatkrājuma priekšmetiem.

Līdz ar datorizētas uzskaites iespēju attīstību, LNDM speciālisti ir ieguldījuši daudz darba krājuma uzskaites kvalitātes palielināšanai – kopš pagājušā gadsimta vidus entomoloģiskais krājums tika uzskaitīts pārsvarā sugu, vai pat augstāka ranga sistemātikas vienību līmenī. Analogiski, ģeoloģiskajās kolekcijās mikropaleontoloģiski objekti no dziļurbumu serdēm, kas tika saņemti no Ģeoloģijas institūta, bija uzskaitīti vienkopus serdes dziļuma intervāla robežās. Tika veikta šo krājumu zinātniska apstrāde, vienlaikus ieviešot detalizētāku uzskaiti, piemēram, fosilo ostrakodu kolekcijās, kā arī plēvspārņu, cietspārņu u.c. kolekcijās entomoloģiskajā krājumā. Ņemot vērā lielo materiāla apjomu un ierobežotos cilvēkresursus, tas ir lēns process, kas tiek turpināts. Ar 2014. gadu uzsākta arī tauriņu kolekcijas detalizēta (eksemplāru līmeņa) uzskaitē.

Būtisks ieguldījums krājuma saglabāšanas apstākļu uzlabošanai tika panākts laikā no 2015. līdz 2020. gadam, izmantojot piešķirtos budžeta, Vides aizsardzības fonda un Kohēzijas fonda projekta Nr. 5.4.2.2/17/I/002 "Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru" līdzekļus krājuma mēbeļu iegādei ģeoloģiskā, zooloģiskā, entomoloģiskā un botāniskā materiāla glabāšanai, kā arī remontdarbiem atsevišķās krātuvēs.

Darbības virziena mērķis:

Atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 9. oktobra noteikumu Nr.690 „Latvijas Dabas muzeja nolikums” prasībām, uzkrājot Latvijas dabas vērtības, komplektēt un saglabāt muzeja krājumu, kas dokumentē tās daudzveidību, vēsturi un aizsardzību un kalpo par pamatu zinātniskai izpētei un priekšstatu veidošanai sabiedrībā par Latvijas dabu kā nacionālu bagātību, daļu no pasaules dabas daudzveidības.

Latvijas teritorijas dabas daudzveidības fiksēšana etalonkolekcijās, izpētes ceļā dokumentējot sēņu, aļģu, augu, dzīvnieku valsts esošo taksonomisko sastāvu un tā izmaiņas, adaptācijas, ekoloģisko un klimatisko izmaiņu, arī introdukcijas un invāzijas rezultātā, kā arī Latvijas ģeoloģiskās vēstures (organismu evolūcija un vides apstākļu rekonstrukcija) lietiskā dokumentēšanā.

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- turpināt ievākt un apstrādāt mikoloģisko, botānisko, zooloģisko (t.sk. entomoloģisko), paleontoloģisko materiālu muzeja krājuma papildināšanai, veidojot dabas daudzveidību reprezentējošu LNDM krājumu;
- turpināt ģeoloģiskā un entomoloģiskā krājuma zinātnisko apstrādi, veidojot vienlīdz detalizētu krājuma priekšmetu uzskaiti;
- turpināt datu ievadi Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmā par krājuma jaunieguvumiem, kā arī ievadīt datus par priekšmetiem, kas pieņemti krājumā vai inventarizēti laika posmā, kad sistēmas darbība bija apturēta vai ierobežota datu bāzes funkcionālu papildinājumu izstrādes, ieviešanas un akcepttestēšanas laikā;
- turpināt pilnveidot krājuma saglabāšanas apstākļus.

1.2.2. Darbības virziens - pētnieciskais darbs

Pētnieciskais darbs ir viens no muzeja pamatdarbības virzieniem. Zinātnisko nodaļu speciālistu pētnieciskais darbs ir pamats muzeja krājuma attīstībai un zinātniskajai apstrādei.

Muzeja speciālists veic pētniecisko darbu, kura tēma pēc sava rakstura saistīta ar lauka praksi, ekspedīcijām, kolekciju apstrādi, zinātniskās literatūras studijām dabas zinātnēs un vides aizsardzībā. LNDM nodarbina darbiniekus ar lielu zinātniskā darba pieredzi dabaszinātņu nozarēs, kā arī vides izglītībā un muzeoloģijā. Notiek Latvijas faunas un floras taksonomiskā sastāva pētījumi, izziņāti ekoloģiskie aspekti. Muzejā strādājošie speciālisti sniedz konsultācijas un eksperta atzinumus pārstāvētajās zinātnes jomās; muzejs veic Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 1973. gada 3. marta Vašingtonas konvencijas “Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudēto savvaļas dzīvnieku un augu sugām” zinātniskās institūcijas funkcijas.

Pētnieciskais darbs nodrošina zinātniskā pamatojuma izstrādi turpmākai muzeja krājuma komplektēšanai, savukārt krājumā esošo priekšmetu un kolekciju zinātniskā izpēte nodrošina zinātņu attīstību un sabiedrības izglītošanu dabaszinātņu jautājumos. Turklāt muzeja specifiskais pētnieciskā darba raksturs izpaužas izstāžu un ekspozīciju koncepciju izstrādē, kas ir viena no galvenajām muzeja komunikācijas formām vides izglītības darbā ar sabiedrību.

Pētnieciskā darba avots ir Latvijas dabas daudzveidība, muzeja krājums, kā arī Latvijas un ārvalstu radniecīgu muzeju un zinātniski pētniecisko iestāžu kolekcijas un zinātniskās publikācijas.

Muzeja speciālistu zinātniski pētnieciskā darba virzieni

Akadēmiskie pētījumi profilzinātnēs:

Latvijas sēnes, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana, Latvijas aizsargājamās sēnes, jaunā Latvijas aizsargājamo sēņu saraksta veidošana (I.Dānīele, D.Meiere)

Latvijas vaskulārie augi, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana (L.Grīnberga)

Latvijas mieturaļģes, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana (E.Zviedre)

Latvijas vaskulārie augi, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana (J.Meža)

Latvijas īsspārņu fauna (K.Ozoliņš)

Ziemeļu gulbju izpēte (D.Boiko)

Zvirbulveidīgo putnu gredzenošana Birzgales apkārtnē (D.Boiko)

Latvijas skudru fauna (J.Dreimanis)

Latvijas tauriņu fauna (N.Savenkovs)

Latvijas taisnspārņu un plēvspārņu fauna (U.Piterāns)

Latvijas gliemežu fauna (K.Greķe).

Muzeja krājuma pētniecība:

V. Grāvīša un Ģeoloģijas institūta materiāla zinātniskā izpēte un apstrāde (S.Lielbārde)

V.Sorokina zinātniskā mantojuma izpēte un apstrāde (L.Lukševiča)

Darbības virziena mērķis

Latvijas faunas un floras daudzveidības, tās vēsturiskās attīstības un vides apstākļu izpēte un liecību fiksācija Latvijas Nacionālā dabas muzeja krājumā kā pamats turpmākiem zinātniskiem pētījumiem un vides izglītībai.

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- objektu ievākšana dabā: ekspedīcijās, izbraukumos mērķtiecīga materiāla ievākšana kolekciju papildināšanai;
- ievāktā materiāla apstrāde: veikt fizisko (fiksēšana, plāksņošana, preparēšana, herbarizēšana u.tml.) un zinātnisko (taksonomiskās piederības identificēšana) apstrādi;
- muzeja kolekciju papildinājumu dokumentēšana: veikt priekšmetu signēšanu, etiķetēšanu, dokumentācijas sagatavošanu, atbilstoši prasībām un reģistrēt jauniegūtos krājuma kolekciju priekšmetus Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmā.

Darbības virziena rezultāts

Papildināts muzeja krājums. Izveidoti krājuma katalogi.

Sagatavotas zinātniskās publikācijas. Dalība konferencēs - ziņojumu, referātu sagatavošana.

Izstrādātas ekspozīciju un izstāžu zinātniskās koncepcijas.

Sagatavoti populārzinātniski raksti.

1.2.3. Darbības virziens – ar daudzveidīgām muzeja iespējām īstenots vides izglītības darbs

Darbības virziens ietver trīs apakšvirzienus: ekspozīciju veidošana, daudzveidīgas izglītojošas aktivitātes, programmas, izstāžu veidošana.

Muzejs ir sabiedrībai pieejama izglītojoša un pētniecības institūcija, kuras uzdevums ir ne tikai vākt, pētīt un saglabāt, bet arī popularizēt sabiedrībā dabas vērtības un sekmēt to izmantošanu sabiedrības izglītošanai un vides apziņas celšanai.

Muzeja dabas zinātņu daudznazaru raksturu un daudzveidīgo krājumu atspoguļo 12 pamatekspozīcijas un ekspozīciju sadaļas, kas atrodas četru nodaļu pārraudzībā:

- Ģeoloģijas un paleontoloģijas nodaļa – „Dinamiskā ģeoloģija un ieži”, „Mineraloģija”, „Zemes un biosfēras evolūcija”, „Latvijas ģeoloģija”;
- Zooloģijas nodaļa – “Kukaiņu pasaule”, „Latvijas putni”, „Latvijas zīdītāji” un „Pasaules dzīvnieki”, “Nepērc viņu dzīvības (Vašingtonas konvencija)” un ekspozīcija „Dzīvība jūrās”;
- Botānikas un mikoloģijas nodaļa – ekspozīcija “Latvijas augi un sēnes”;
- Komunikācijas nodaļa – ekspozīcija – izziņas istaba „Par Zemi, Sauli un mums” un ekspozīcija „Cilvēks un vide”.

Ekspozīcijas aizņem 1567,59 m² no muzeja platības.

Ekspozīciju veidošanas mērķis

Izveidot vienotu kvalitatīvu ekspozīciju sistēmu muzejā, kas sniedz informāciju sabiedrībai par dzīvības izcelšanos, tās veidošanos un attīstību, sugu daudzveidību, kā arī likumsakarībām dabā, cilvēka un dabas mijiedarbību, tās problēmām un aktuālo problēmu risinājumiem.

Līdz ar to tiek nodrošināta iespēja:

- popularizēt muzeja krājumu un nodrošināt tā pieejamību plašai sabiedrībai;
- veidot un papildināt zināšanas par dabas daudzveidību un likumsakarībām dažādām mērķauditorijām;
- īstenot formālo un neformālo vides izglītību;
- veicināt vides apziņas celšanu sabiedrībā;
- uzlabot muzeja apmeklējuma kvalitāti;
- nodrošināt brīvā laika lietderīgu un saturīgu pavadīšanu;
- sekmēt pozitīva muzeja tēla veidošanu sabiedrībā;
- veicināt apmeklētāju interesi par muzeju.

Uzdevumi īstenošanai

- nodrošināt esošo ekspozīciju nepārtrauktu darbību, kā arī to pilnveidošanu (tekstu aktualizēšanu, saturisko papildināšanu ar jaunu krājuma materiālu un interaktīviem elementiem), ietverot arī vienota stila tekstu pakāpenisku ieviešanu ekspozīciju noformēšanā;
- uzlabot ekspozīciju pieejamību apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām;
- pabeigt Latvijas zīdītāju ekspozīcijas pilnīgu pārveidi;
- pabeigt ekspozīcijas “Nepērc viņu dzīvības (Vašingtonas konvencija)” pilnīgu pārveidi;
- veikt zooloģijas ekspozīcijas ievaddaļas nomaiņu;
- pabeigt ekspozīcijas „Dzīvība jūrās” saturisko un māksliniecisko pilnveidošanu;
- pilnveidot ekspozīciju “Cilvēks un vide”;
- atjaunot ekspozīcijas “Dinamiskā ģeoloģija un ieži” sadaļu “Zvaigžņotā debess”;
- izveidot ekspozīcijas sadaļu par salīdzinošo anatomiju un morfoloģiju.

Vides izglītības darbs

Latvijas Nacionālais dabas muzejs piedāvā plašu izglītojošo pakalpojumu klāstu dažādām mērķauditorijām. Galvenā mērķauditorija muzejā joprojām ir skolēni no 8 līdz 14 gadiem, liela uzmanība tiek pievērsta ģimeņu piesaistei, organizējot pasākumus, nodarbības šai auditorijai. Muzeja izglītojošie pasākumi ir: ekskursijas muzeja ekspozīcijās, nodarbības un muzejpedagoģiskās programmas, lekcijas, izbraukuma nodarbības „Muzejs mūsu bagāžā”, ģimenes dienas, nodarbības ģimenēm dabas izziņas telpā – ekspozīcijā „Par Zemi, Sauli un mums”, semināri skolotājiem, dabaszinātniskie pulciņi (sadarbībā ar Rīgas Dabaszinību skolu, no 01.09.2019.- Rīgas Jauno tehniķu centru (RJTC)) un citi. Pie ilggadīgiem

pasākumiem jāmin muzejā notiekošie dabaszinību pulciņi, no pēdējos gados ieviesti – izzinošas bērnu dzimšanas dienas svinības muzejā.

Pandēmijas laikā uzsākta attālināto nodarbību piedāvāšana skolēniem, taču klātienē pasākumiem atjaunojoties, pieprasījums pēc tiem ir neliels. Pārskata gadā izveidotas vai atjaunotas vairākas nodarbības un ekskursijas (CITES nodarbība, nodarbības par dinozauriem, piesārņojuma veidiem, ekskursija ekspozīcijā “Cilvēks un vide”).

Kopš 2001. gada ik gadu tiek organizēts fotokonkurss „Mans putns” un kopš 2007. gada – konkurss 5.-7. klašu skolēniem „Cielavas gudrības”.

Ir uzkrāta liela pedagoģiskā darba pieredze strādājot gan muzejā, gan ārpus tā. Muzeja speciālisti ar dažāda veida un tēmu izglītojošiem pasākumiem ir pieprasīti skolās, bērnudārzos, bērnu aprūpes centros, novadu vides izglītības skolās, Latvijas muzejos un citur.

Organizējot seminārus pedagogiem, izglītojošas aktivitātes uz sadarbības partneru izstāžu bāzes, sadarbojoties ar valsts un nevalstiskajām organizācijām u.c., tiek veidots mūžizglītības piedāvājums.

Veiksmīga sadarbība muzejam ir izveidojusies ar skolām, skolu valdēm, profesionālajām skolotāju asociācijām (Bioloģijas skolotāju asociācija - BSA, ģeogrāfijas skolotāju metodiskās apvienības), kā arī ar atsevišķiem skolotājiem. Šīm auditorijām LNNDM regulāri tiek rīkoti kvalifikācijas celšanas pasākumi, kuros muzeja darbinieki iesaistās kā lektori. Vienlaikus tā ir iespēja iepazīstināt skolotājus ar muzeja piedāvājumu un aktualitātēm. Nākotnē šī sadarbība jāpaplašina.

Notiek dažādu līmeņu sadarbība ar vairākām Latvijas augstskolām – pasniedzējiem un studentiem. Muzeja speciālisti lasa lekcijas un vada prakses Daugavpils Universitātē, Latvijas Universitātē – daļēji šī apmācība notiek, izmantojot muzeja ekspozīcijas un krājumu.

Aktivizējot muzeja darbību vides izglītībā, par sadarbības partneri kļuvusi Dabas aizsardzības pārvalde (DAP). Sadarbība ar DAP notiek speciālistu līmenī LNNDM un DAP rīkotos tematiskos pasākumos (akcija “Gada dzīvnieks”, Vides mēnesis, semināri un citi), izstāžu rīkošana, telpu un teritoriju izmantošana pasākumu rīkošanai (semināri LNNDM, vides izglītības pasākumi DAP teritorijās, konkurss “Cielavas gudrības”).

Nozīmīga ir starptautiskā sadarbība zinātniskajā un muzeoloģijas jomā.

Izglītības darba mērķi

Izglītības darba mērķi sasaucas ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem pozitīvas vides apziņas veidošanā, labākas nākotnes nodrošināšanā, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas sekmēšanā caur šo vērtību skaidrošanu, popularizēšanu un dažādu mērķauditoriju izglītošanu un iesaisti.

Nodrošināt muzeja piedāvājuma pieejamību dažādām sabiedrības grupām.

Piedāvāt izglītības iespējas dažādās dabaszinātņu jomās, lai veidotu izpratni par dabas daudzveidību, dabā notiekošajiem procesiem, cilvēka vietu un lomu tajos, saudzīgu attieksmi pret dabu un saprātīgu tās bagātību izmantošanu, kā arī veicinātu sabiedrībā interesi par vidi un vides izglītību.

Veidot izpratni par muzeju un tā krājumu kā Latvijas nacionālā dabas, kultūras un vēstures mantojuma sastāvdaļu.

Izglītības darba uzdevumi

Pilnveidot un īstenot esošo izglītības piedāvājumu (ekskursijas, lekcijas, muzejpedagoģiskās programmas, nodarbības u.c.), izstrādāt jaunas darba formas un jaunu saturu, tai skaitā, izmantojamus attālināti, saskaņā ar mācību standartiem, pieprasījumu, kā arī atbilstoši programmas “Latvijas skolas soma” vajadzībām, kā arī mūžizglītībai.

- Popularizēt LNNDM krājumu;
- Paplašināt LNNDM piedāvājumu ģimenēm, pirmsskolas vecuma auditorijai, bērniem ar īpašām vajadzībām, kā arī mūžizglītībai, tai skaitā dažādu drukātu izglītojošo materiālu izveide un esošo pilnveidošana, kā arī jauna satura veidošana minētajām vajadzībām LNNDM tīmekļvietnē;
- Veidot jaunu un pielāgot esošo piedāvājumu attālinātai pakalpojuma nodrošināšanai dažādām mērķauditorijām;
- Paplašināt LNNDM piedāvājumu svešvalodās – ārzemju tūristu, t.sk., ģimeņu piesaistīšanai;
- Nodrošināt Latvijā ratificēto starptautisko konvenciju dabas aizsardzības jomā (1971.gada 2. februāra Konvencija par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi, CITES konvencija, Apvienoto Nāciju Organizācijas 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvencija par bioloģisko daudzveidību, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 1979. gada 23. jūnija Bonnas

konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību, Eiropas Padomes 1979. gada 16. septembra Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību izglītības un saziņas programmu;

- Nodrošināt informēšanu par LNNDM piedāvājumu plašai sabiedrībai; turpināt apzināt LNNDM mērķauditorijas vēlmes un vajadzības;
- Organizēt seminārus un informatīvās dienas skolu pedagogiem (LNNDM jaunāko ekspozīciju prezentācija, krājuma popularizēšana, LNNDM aktualitāšu piedāvājuma prezentācija u.c.).

Izstāžu darbs

Latvijas Nacionālais dabas muzejs saviem apmeklētājiem piedāvā plašu izstāžu klāstu. Izstādes atšķiras un var tikt iedalītas pēc organizatoriskās formas un satura. Vēsturiski izstāžu dalījums apvieno abus kritērijus vienotā dalījumā: (1) muzeja speciālistu gatavotās zinātniski pētnieciskā darba un ekspedīciju rezultātā tapušās izstādes; (2) krājuma izstādes, kas tiek rīkotas, lai nodrošinātu tematisko daudzveidību un iepazīstinātu ar muzeja krājumu, jaunieguvumiem; (3) tematiskās izstādes par Latvijas un ārvalstu augu, dzīvnieku daudzveidību un selekcionāru un kolekcionāru sasniegumiem, kas tiek organizētas sadarbībā ar partnerorganizācijām; (4) ekspresizstādes, kas parasti veltītas dabas pētnieku, zinātnieku jubileju gadadienu atzīmēšanai; (5) ceļojošās izstādes, kuras tiek piedāvātas dažādām institūcijām (mācību iestādēm, bibliotēkām, kultūras centriem, uzņēmumiem u.c.) Latvijā.

Muzejam izveidojusies ilgstoša un veiksmīga sadarbība ar dažādiem izstāžu sadarbības partneriem – sabiedriskām, privātām un valsts institūcijām.

Ir aprīkota pirmā stāva zāle, kas šobrīd kalpo par papildus izstāžu zāli, kas atvieglo nelielu izstāžu organizēšanu.

Tomēr kopumā telpu platība izstāžu organizēšanai joprojām ir nepietiekama muzeja starptautiskās sadarbības attīstībai izstāžu jomā.

Izstāžu veidošanas mērķis

Informēt sabiedrību par vides un dabas aizsardzības aktuālajiem jautājumiem, bioloģisko daudzveidību; augkopības un selekcijas sasniegumiem Latvijā.

Mērķi īstenojot, tiks:

- Popularizēts muzejs un muzeja krājums;
- Interpretēta un akcentēta Latvijas un pasaules dabas daudzveidība;
- Sabiedrība informēta par jaunākajām atziņām un sasniegumiem dabas zinātnēs (tai skaitā augu un augļu selekcijā) un vides aizsardzībā;
- Dažādās mērķauditorijās veicināta interese par vides izglītību kā mūsdienu apstākļos vitāli nozīmīgu faktoru;
- Veicināta izpratne par ilgtspējīgas attīstības jautājumiem;
- Piesaistīti jauni sadarbības partneri;
- Nodrošināta starptautiska mēroga sadarbība.

Uzdevumi

- Prezentēt izstādēs ietvertās vērtības saskaņā ar LNNDM misiju, mērķiem un uzdevumiem;
- Veicināt apmeklētāju interesi par dabas un vides tēmām, piedāvājot tiem informatīva, izglītojoša un izklaidējoša satura izstādes;
- Izveidot LNNDM darbinieku sagatavotās izstādes un, atbilstoši saturam, nodarbības, muzejpedagoģiskās programmas, konkursus u.c.

1.2.4. Darbības virziens – muzeja darbības nodrošināšana, infrastruktūras uzturēšana un attīstība

Muzeja ēka ir vietējās nozīmes kultūras piemineklis, kas celta 1881.-1882. gadā, līdz ar to, regulāri nepieciešami ievērojami ieguldījumi tās uzturēšanā un pielāgošanā muzeja darbībai, apmeklētāju ērtību nodrošināšanai.

Mērķtiecīgi piesaistot līdzekļus projektu konkursos, kā arī, kopš 2015. gada, saņemot papildus JPI (Jaunās politikas iniciatīvas) finansējumu, ir nodrošināta regulāra ēkas uzturēšanas un atjaunošanas darbu veikšana.

Piesaistot līdzekļus ekspozīciju pārveidošanai un renovācijai, pakāpeniski tika veikti remontdarbi ekspozīciju telpās. Šobrīd nepieciešams uzlabot apstākļus darbinieku darba telpās un ēkas saimniecības daļā.

Veikta krājuma mēbeļu iegāde (botāniskā, zooloģiskā un entomoloģiskā materiāla saglabāšanai).

Darbības virziena mērķis

Nodrošināt mūsdienu prasībām (tai skaitā, normatīvo aktu prasībām) atbilstošu, ilgtspējīgu muzeja darbību, veidot estētisku, pievilcīgu muzeja vidi darbiniekiem un apmeklētājiem, pilnveidot LNNDM apmeklējuma kvalitāti.

Darbības rezultāti

Ēkas infrastruktūra un ekspozīcijas uzturētas atbilstoši publiskas iestādes prasībām, radīta komfortabla, apmeklētājiem pievilcīga vide. Viens no ieguldīto resursu rezultātiem, atbilstoši Muzeju likumā noteiktajam, - "sniegt sabiedrībai emocionālu baudījumu".

Muzeja krājuma saglabāšanas apstākļi pilnveidoti atbilstoši 2006.gada 21.novembra MK noteikumiem Nr. 956 "Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu".

Uzlabota pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (iebūvēts lifts, ekspozīcijā "Latvijas augi un sēnes" integrēts teksts Braila rakstā; teksts Braila rakstā tiks nodrošināts jaunveidojamajās ekspozīcijās "Latvijas zīdītāji", "Nepērc viņu dzīvības" (Vašingtonas konvencija), "Putnu migrācijas" un "Endēmās un kosmopolītās sugas").

2020./2021.gadā īstenoti vērienīgi būvniecības darbi, kas ietver ēkas skatlogu stiklu nomaiņu, muzeja ieejas mezgla (durvju) pārveidi un atjaunošanu, vestibila dizaina nomaiņu un jaunu tehnoloģiju ieviešanu, daudzfunkcionālas zāles ar ventilācijas sistēmu izveidošanu, saimniecības kāpņu kapitālo remontu u.c. darbus.

Tehnoloģisko risinājumu pilnveides rezultātā nodrošināta ekspozīciju satura un pielietoto metožu nepārtrauktība visā ekspozīcijas dzīves ciklā. Veicot ekspozīciju tehnoloģiju modernizāciju, tiks radīta iespēja ar mūsdienu prasībām atbilstošiem tehnoloģiskiem līdzekļiem apmeklētājos radīt interesi par LNNDM krājumu, vides un dabas tēmām. Tehnoloģiju pielietojuma paplašināšanas rezultātā vieglāk piemēroties dažādām mainīgām mērķauditorijām, kā arī aktualizēt informāciju, jo digitālā satura izmaiņas ir veicamas operatīvāk nekā stacionāras ekspozīcijas pārveide.

Tehnoloģiju nomaiņas rezultātā tiks panākta personāla darba efektivitātes un kvalitātes palielināšanās, ko nodrošinās savietojamu platformu un lietotņu pielietošana, tehnoloģiju atteices samazināšana. Savlaicīgi īstenojot drošības sistēmu modernizāciju gan datu aizsardzības, gan fiziskās drošības (videonovērošana, pieejas kontroles sistēmas) jomā, tiks izdarīts iespējams, lai nodrošinātu iestādes darbības nepārtrauktību, datu aizsardzību, krājuma drošību.

Ēkas apsaimniekošanā ievēroti atbilstošie normatīvie akti.

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai

Īpašu uzmanību veltīt situācijas izvērtējumam un veikt finanšu līdzekļu plānošanu atbilstoši prioritārajām vajadzībām, nepieciešamības gadījumā izmantot finansējuma apropriācijas iespējas, tādējādi nodrošinot iespējami efektīvu līdzekļu izmantošanu.

Nodrošināt Kohēzijas fonda projekta Nr.5.4.2.2./17/1/002, pasākums "Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības vides pārvaldībā veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru" ietvaros veicamo pasākumu savlaicīgu un kvalitatīvu īstenošanu, ilgtspējīgu rezultātu sasniegšanu.

Turpināt līdzekļu piesaisti piedaloties projektu konkursos.

Nodrošināt draudzīgu vidi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Pilnveidot muzeja krājuma saglabāšanas apstākļus.

Pilnveidot darbinieku darba apstākļus, t.sk., tehnoloģisko nodrošinājumu pētniecībai.

Uzturēt un modernizēt informācijas tehnoloģiju sistēmu.

Nodrošināt ēkas uzturēšanu un LNNDM darbības nodrošināšanu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

1.3. DARBĪBAS STRATĒGIJAS PRIORITĀTES UN TO MĒRĶI PĀRSKATA GADĀ

1. Plānotie darbi ekspozīcijās:

1.1. Ekspozīcijas "Latvijas zīdītāji" atvēršana, zooloģijas ekspozīcijas ievaddaļas - putnu migrācija un endēmās sugas, dzīvnieku pielāgojumi dzīvei dažādos apstākļos, kosmopolītiskās sugas, gada dzīvnieka stenda izveidošana.

1.3. Ekspozīcijas "Dzīvība jūrās" Baltijas jūras vitrīnas un digitālās ekspozīcijas izveidošana.

1.4. Telpisko ģeomorfoloģisko modeļu izveides pabeigšana ekspozīcijai "Par Zemi, Sauli un mums".

1.5. Ekspozīcijas "Pasaules dzīvnieki" atjaunošana (sienu gleznojumu restaurācija, stiklu un konstrukciju nomaiņa) un papildināšana ar jauniem izbāžņiem un informāciju.

1.6. Gada kukaiņu stenda atjaunošana ekspozīcijā "Kukaiņu pasaule".

2. Muzeja krājuma apstrādes darbs:

2.1. Turpināt regulāros uzdevumus krājuma uzskaites nodrošināšanā, t.sk. veikt esības pārbaudes un ar to saistīto priekšmetu vērtēšanu, krājuma zinātnisko apstrādi (it īpaši ģeoloģiskajiem, paleontoloģiskajiem un entomoloģiskajiem priekšmetiem), kā arī krājuma papildināšanu, atbilstoši muzeja darbinieku zinātniskās darbības specializācijai un krājuma struktūrai, bet, galvenokārt, attiecībā uz botānisko, mikoloģisko un zooloģisko krājumu, apstrādājot un dokumentējot pagājušā sezonā jau iegūto materiālu un ievācot jaunu.

2.2. Mērķtiecīgai krājuma papildināšanai prioritāri gādāt par reprezentatīvu Latvijas ornitofaunas un malakofaunas kolekciju veidošanu muzeja krājumā.

2.3. Turpināt datu ievadi Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā un turpināt kolekciju sistemātisku zinātnisko apstrādi un papildināšanu, nodrošinot uzskaiti atbilstoši prasībām.

2.4. Krājuma saglabāšanas apstākļu nodrošināšanai – atbilstoši pieejamajiem līdzekļiem, iegādāties jaunas mēbeles zooloģiskā materiāla izvietojumam un/vai aparāturu klimata uzturēšanai krājumā un ekspozīcijās.

3. Izglītības darbs:

3.1. Izmantojot muzeja līdzekļus, turpināt īstenot izglītības darbu, to saturiski un kvalitatīvi pilnveidojot. Maksimāli nodrošināt galvenās muzeja mērķauditorijas (jaunākā un vidējā skolas vecuma bērni un viņu skolotāji) intereses, vēlmes un vajadzības, piedāvājot ekskursijas, nodarbības, muzejpedagoģiskās programmas, tematiskos pasākumus. Viens no uzdevumiem - celt un uzturēt kvalitāti jau izstrādātajām un aprobētajām aktivitātēm, kā arī veidot jaunas, piesaistot plašāku interesentu loku (paplašinot muzeja mērķauditoriju).

3.2. Gan lielajiem, gan mazajiem apmeklētājiem, ģimenēm arī turpmāk rīkot dažādus tematiskus pasākumus - jau par tradīciju kļuvušās ikmēneša Ģimenes dienas, skolēnu brīvlaiku trasītes ar dažādu uzdevumu pildīšanu, u.c.

2. FINANŠU RESURSI UN MUZEJA DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta līdzekļu finansējums un tā izlietojums (EUR)

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā*	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	1 122 021	1 480 929	1 494 062
1.1.	dotācijas	1 630 599	1 300 194	1 300 194
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	91 422	180 735	193 868
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi			
2.	Izdevumi (kopā):	1 721 637	1 477 929	1 480 919
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	1 194 895	1 303 886	1 303 881
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 194 895	1 303 886	1 303 881
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	526 742	174 043	177 037

*2021. gada precizētais plāns atbilstoši FM rīkojumiem

Līdzekļi tika apgūti plānveidīgi un racionāli, sasniedzot izvirzītos mērķus.

2.1.1. BUDŽETA PROGRAMMAS UN APAKŠPROGRAMMAS, KURU FINANŠU LĪDZEKĻI TIEK IZLIETOTI MUZEJA DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

VARAM programma 24.00.00. Dabas aizsardzība

Apakšprogramma 24.06.00. Dabas muzeja darbības nodrošināšana

Muzejs ir racionāli un mērķtiecīgi izmantojis budžeta, KF, LVAF projektu konkursos iegūtos līdzekļus, kas tika novirzīti muzeja apmeklējuma kvalitātes būtiskai uzlabošanai, krājuma papildināšanai un izpētei, tehnoloģiju iegādei un ieviešanai.

Darbības virzienu rezultāti:

- Veikts krājuma saglabāšanas, izpētes un papildināšanas darbs.
- Veikts pētnieciskais darbs dažādās dabaszinātņu jomās.
- Izmantojot muzeja līdzekļus, veikts plašs vides izglītības darbs.

Darbības rezultāti:

- Kopkatalogā datorizēti uzskaitīto krājuma vienību kopskaits - 152356 (uz 31.12.2022.), pārskata gadā – 11562 vienības. Veikts pētnieciskais darbs (13 pētnieciskā darba tēmas).
- Mācību gadā notikušas 3 dažādu dabaszinātnisko pulciņu nodarbības.
- Pēc pieprasījuma tika vadītas nodarbības, ekskursijas un sniegtas klātienē konsultācijas par dabaszinību tēmām (218 nodarbības, 217 ekskursijas, 1041 konsultācijas).

Rezultatīvie rādītāji:

Rezultatīvos rādītājus ietekmēja pandēmija Covid-19. Epidemioloģiskās situācijas dēļ samazināts organizēto izstāžu skaits, bet ievērojami palielinājies apstrādāto un NMKK ievadīto krājuma vienību skaits, līdz ar to – uzturēto krājuma vienību skaits.

Rezultatīvie rādītāji	Pārskata perioda plāns	Faktiski pārskata periodā
Izstāžu skaits	16	16
Vides izglītības pasākumi: muzejpedagoģiskās programmas, nodarbības, ekskursijas, lekcijas, kursi, pasākumi ģimenēm, pulciņi, Ziemassvētku labdarības akcija, ekspertu konsultācijas (skaits gadā)	1100	1654
Nacionālā muzeja krājuma kopkataloga datu bāzē ievadīto krājuma priekšmetu skaits (vienības)	4000	11562
Uzturētas krājuma vienības (skaits)	217500	224920

2.2. PĀRĒJIE FINANŠU RESURSU AVOTI, IEŅĒMUMU APMĒRI UN IZLIETOJUMS

LNDM piesaistījis papildus finansējumu īstenojot divus projektus:

Kohēzijas fonda projekts Nr. 5.4.2.2/17/I/002 “Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru, saņemtais finansējums EUR 292209.

Izstāžu "Vides piesārņojuma veidi" un "Gulbji-zināmais un nezināmais" izveidošana Latvijas Nacionālajā dabas muzejā – EUR 37178 (LVAf).

Veiktie nozīmīgākie saimnieciskie pasākumi:

Veiktais pasākums	Izmaksas EUR	Finansējuma avots	Komentāri
Ekspozīcijas "Pasaules dzīvnieki" rekonstrukcija	93835	KF 5.4.2.2/17/I/002	Veikta vitrīnu renovācija. Sagatavoti teksti. Nomainīti stikli un rāmji. Restaurēti mākslinieka J.Strupuļa sienu gleznojumi. Ievietoti 95 jauni un restaurēti dzīvnieku izbāžņi

2.2.1. Projekti

Pārskata periodā viens projekts tika turpināts un divi guva finansiālu atbalstu:

Nr.	Projekta nosaukums	Projekta pieteicējs	Institūcija, kurai projekts iesniegts
1.	Kohēzijas fonda projekts Nr. 5.4.2.2/17/I/002 “Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru”	LNDM	ES Kohēzijas fonda projekts tika turpināts

2.	Izstāžu "Vides piesārņojuma veidi" un "Gulbji-zināmais un nezināmais" izveidošana Latvijas Nacionālajā dabas muzejā	LNDM	Latvijas vides aizsardzības fonds
3.	Vides izglītības darba sekmēšana Dabas muzejā ar digitāliem un taktīliem elementiem	DMAB	Latvijas vides aizsardzības fonds

2.3. DARBĪBAS STRATĒGIJĀS SASNIEDZAMO REZULTĀTU IZPILDES ANALĪZE UN VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMA EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

Muzeja darbības prioritārie uzdevumi formulēti:

LNDM darbības stratēģijā 2021.-2023.gadam,

LNDM stratēģijā sabiedrības vides apziņas veicināšanai un informētības uzlabošanai 2017. – 2026.gadam,

VARAM darbības un attīstības stratēģijā 2020.-2023.gadam.

Lai nodrošinātu muzeja turpmāko attīstību, noteiktas šādas prioritātes:

1. Turpināt ekspozīciju pārveidošanu un pilnveidošanu, atbilstoši mūsdienu sabiedrības prasībām.

Pilnveidotas un atjaunotas ekspozīcijas:

Renovēta Pasaules dzīvnieku ekspozīcija – veikta vitrīnu stiklu nomaiņa, mākslinieka J.Strupuļa sienu gleznojumu restaurācija, izbāžņu atjaunošana un papildināšana ar jauniem eksponātiem. Darbu laikā pārvietoti 44 dzīvnieku izbāžņi. Sagatavoti teksti par 76 dzīvnieku sugām. Ievietoti 95 atjaunoti un restaurēti dzīvnieku izbāžņi.

1.att. Ekspozīcijas "Pasaules dzīvnieki" fragments

Ekspozīcija "Dzīvība jūrās" papildināta ar digitālo ekspozīciju un jaunu vitrīnu - tika iekārtota Baltijas jūras vitrīna (28 sugas - gliemji, zivju un zīdītāju mulāžas, putnu izbāžņi).

Ekspozīcijā "Dinamiskā ģeoloģija un ieži" atjaunota sadaļa "Zvaigznes" – pielāgots saturs, uzstādīts projektors, izgatavota un ekspozīcijā uzstādīta atbilstoša projektora vitrīna.

2. Krājuma komplektēšanas darbā identificēt muzeja kolekcijās nepilnīgi pārstāvētās organismu taksonomiskās grupas un sugas (ģeoloģiskajā krājumā – minerālus/iežus) un mērķtiecīgi papildināt muzeja krājumu; veicot krājuma apstrādi, paaugstināt tā zinātnisko vērtību, palielinot uzskaites detalizāciju.

Ārējie riska faktori (epidemioloģiskās situācijas ierobežojumi un muzeja slēgšana pirmajā ceturksnī COVID- 19 izplatības dēļ) nav negatīvi ietekmējuši krājuma darbu – pateicoties iespējai zinātniskajām nodaļām koncentrēties uz krājuma izpēti, apstrādi un uzskaiti, ir sasniegti augsti darbības rezultāti.

Kopējais uzturēto krājuma vienību skaits uz 31.12.2022. – 224920.

Muzeja krājums papildināts ar 4195 priekšmetiem, galvenokārt ar speciālistu vākumiem dabā (individuāli vai ekspedīcijās), dāvinājumiem un pirkumiem, izmantojot pamatbudžeta līdzekļus, par kopējo summu – EUR 18 900. Pamatkrājuma 4195 priekšmeti ieskaitīti mikoloģiskajā, botāniskajā, zooloģiskajā (t.sk. entomoloģiskajā) kolekcijā.

Veikta krājuma digitalizācija lielā apjomā. Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga datu bāzē ievadīti 11562 priekšmetu apraksti.

Piecpadsmit kolekcijām (vai kolekciju daļām) veikta krājuma priekšmetu esības pārbaude - kopā 1148 vienības.

3. Pilnveidot vides izglītības darba kvalitāti, paplašinot piedāvājumu atbilstoši sabiedrības vēlmēm un aktualitātēm, attīstīt jaunas vides izglītības formas.

LNDM piedāvājums ir plašs un daudzveidīgs, un pieprasījums pēc tā pēc pandēmijas ietekmes ir atjaunojies, par ko liecina rezultatīvie rādītāji gan izglītības darbā, gan apmeklētāju skaita ziņā.

2.att. Sēņu izstādes fragments

2022. gadā notika 16 muzeja speciālistu un sadarbības partneru veidotas izstādes, to skaitā tradicionālās dārzkopības izstādes, sēņu izstāde muzejā, fotokonkursa “Mans putns” izstāde, Vides mēnesim veltīta izstāde “Stop! Piesārņots”, "Gulbji-zināmais un nezināmais".

3.,4.att. Izstāde “Gulbji-zināmais un nezināmais”

15. sezonu notika konkurss Latvijas skolām un individuālajiem dalībniekiem (5.-7. klašu skolēniem) “Cielavas gudrības”, kas joprojām bauda popularitāti atbilstošās mērķauditorijas dalībniekos.

Pilnveidots piedāvājums, kas tika izstrādāts atbilstoši dabaszinību mācību programmas izmaiņām, iesaiste Latvijas Skolas somas piedāvājuma sagatavošanā un īstenošanā, attālinātā piedāvājuma veidošana; veiksmīgi notikuši attālināto lekciju cikli.

Lai celtu vides izglītības darba kvalitāti, muzejā notiek kvalifikācijas celšanas pasākumi. Muzeja speciālisti sadarbojas ar bioloģijas, dabaszinību un ģeogrāfijas skolotājiem muzeja piedāvājuma pilnveidošanā un īstenošanā.

Norit darbs interešu izglītībā – sadarbībā ar Rīgas Dabaszinību skolu (ar 01.09.2019.- JRTC), muzejs nodrošina divu pulciņu darbību. Muzeja organizēts ir ģeoloģijas pulciņš.

Neskatoties uz COVID-19 ierobežojumiem, sniegto izglītojošo pakalpojumu skaits 2022. gadā – 1654, t.sk., vairāk nekā 1041 ekspertu konsultācijas par dabaszinātņu un muzeoloģijas jautājumiem.

Tika turpinātas iepriekšējos gados uzsāktās aktivitātes:

- pilnveidotas un papildinātas esošās ekspozīcijas, kas uzlabo apmeklējuma kvalitāti un sekmē sabiedrības interesi;
- pilnveidotas iespējas daļu pakalpojumus sniegt attālināti;
- liela uzmanība tika pievērsta komunikācijai ar sabiedrību un masu informācijas līdzekļiem; Jaunu sadarbības partneru piesaistīšana, kopīgu akciju organizēšana, dalība citu iestāžu un organizāciju pasākumos sekmējusi pozitīva muzeja tēla veidošanu sabiedrībā.

4. Veidot labvēlīgus apstākļus krājuma saglabāšanai, kā arī apmeklētāju un darbinieku ērtību nodrošināšanai; uzturēt un attīstīt LNNDM infrastruktūru.

Tika īstenotas aktivitātes krājuma un pētnieciskajā darbā, ekspozīciju atjaunošanā. Nesamērīgā cenu kāpuma dēļ, netika veikts iepirkums metāla skapju izgatavošanai krājuma saglabāšanas vajadzībām. Koka mēbeļu nomaiņa netika turpināta.

Turpinājās Kohēzijas fonda projekta un LVAf atbalstīto projektu īstenošana. Apmeklētāju ērtības tika uzlabotas, turpinot veidot jaunas ekspozīcijas un to iedaļas kā arī, piedāvājot izstādes (skat 2.3.1.). Turpināta ekspozīciju digitālā satura izstrādāšana. Īstenojot projektu "Vides izglītības darba sekmēšana Dabas muzejā ar digitāliem un taktīliem elementiem", 2023.gadā tiks nodrošināta ekspozīciju pieejamība apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām.

2022. gadā turpinājās LNNDM mobilās lietotnes "Dabas muzejs" (Android un iOS versijas) izstrāde - dizaina izstrāde, satura sagatavošana, ievietošana un publicēšana. Tā ietvaros apmeklētāju ērtībām turpināts veidot jaunu audiogidu.

No 2022.gada 16.augusta līdz 2023.gada 31.martam veikta muzeja apmeklētāju apmierinātības aptauja. Tās rezultāti apliecināja kopumā pozitīvu klientu vērtējumu par muzeja darbu – ekspozīciju pieejamību, interaktivitātes iespējām, vides izglītības un izstāžu daudzveidības piedāvājumu. Lietderīgi un muzeja darbībā vērā ņemami ir vairāki klientu ieteikumi par klientu apkalpošanu interesējošiem jautājumiem.

LNNDM 2022.gadā apkalpoti 99324 apmeklētāji, kas ir augsts rādītājs, jo epidemioloģiskās situācijas dēļ, pirmajā ceturksnī muzeja apmeklējums bija ierobežots.

Laikā, kad strauji palielinās konkurence kultūras, izklaides un vides izglītības jomās, apmeklētāju skaita uzturēšana prasa radošu pieeju darbam ar sabiedrību un palielina iestādes sabiedrisko attiecību darba lomu.

LNNDM nodrošina sabiedrībai savlaicīgu un pieejamu informāciju par pakalpojumiem muzeja mājas lapā www.dabasmuzejs.lv, kas 2019.gadā pilnībā atjaunota un regulāri tiek papildināta ar jaunāko informāciju. Regulāri par aktualitātēm tiek sagatavotas un, izmantojot izveidoto datu bāzi, medijiem nosūtītas preses relīzes, sniegtas intervijas dažādos radio un TV informatīvajos raidījumos. Sagatavots un publicēts mājas lapā 2021.gada Publiskais pārskats.

Pateicoties regulāriem uzturēšanas darbiem, muzeja apmeklētājiem nodrošināta sakopta, estētiska vide.

2.4. VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

Muzeja speciālistu pētījumi pamatā tiek veikti dabas zinātnēs, atbilstoši pētnieciskā darba tēmām gan vietējā mēroga, gan starptautiskās sadarbības rezultātā.

Nr.	Autors	Tēmas nosaukums	Termiņš	Mērķis	Apjoms, izstrādes stadija, rezultāti
1.	N.Savenkovs	Latvijas tauriņu fauna	30.12.2022	Veidot , tauriņu kolekcijas Latvijas	Notikušas 16 ekspedīcijas. Ziņojums Lepidoptera of the Season 2021 in

				tauriņu katalogu un publicēt atsevišķus rakstus	Latvia, Somijas Lepideptoroloģijas biedrības ikgadējā konference, on-line. Ziņojums "Immigration of new Lepidopteran species to Latvian fauna in Pape 1988-2022 – origins and navigation. Elektromagnētiskā piesārņojuma ietekme uz Latvijas migrējošajiem tauriņiem. 4. XI, LU Dabaszinātņu akadēmiskajā centrā Torņakalnā". Raksts: Jan Šumpich, Ole Karsholt, Nikolay Savenkov, Hartmut Roweck. The genus Tegostoma (Crambidae, Odontiinae) in Armenia, with description of a new species. Nota Lepi. 45 2022: 269-278. Darbs turpinās
2.	D.Boiko	Ziemeļu gulbja izpēte	30.12.2022	Noskaidrot Latvijas ziemeļu gulbju izplatību, skaitu, migrācijas ceļus, ziemošanas vietas un natālo filopatriju. Pētījumu turpināšana. Datu bāzes izveidošana	Notikušas 13 ekspedīcijas. Dalība konferencē "The 7 th International Swan Symposium/26 th Trumpeter Swan Society Conference" ASV23.-28.10. Tika nolasīts mutisks ziņojums "Distribution, size and habitat choice of the Whooper Swan Cygnus cygnus population breeding in Latvia and Estonia, 1973 – 2021". Raksts "Interchange of individuals between two Whooper Swan Cygnus cygnus populations, and its effect on population size estimates" apstiprināts publicēšanai žurnālā Bird Study/Ringing & Migration. Darbs turpinās
3.	I.Dāniele, D.Meiere	Latvijas sēnes, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana, Latvijas aizsargājamās sēnes, jaunā Latvijas aizsargājamo sēņu saraksta veidošana	30.12.2022	Veidot, uzturēt un papildināt sēņu kolekciju	Sadarbībā ar LIFE projektu pēc IUCN kritērijiem vērtētas 73 šobrīd aizsargājamās cepurīšu sēņu sugas, uzsākts darbs pie potenciāli aizsargājamo sugu izvērtēšanas. Turpinās darbs pie Latvijas makroskopisko sēņu saraksta izveidošanas. Izveidoti un divās attālinātās sapulcēs apspriesti sēņu ģinšu latviskie nosaukumi. Ekspedīcija uz Valkas novadu, krājumam ievāktas 13 sēņu vienības. Ekspedīcijas sadarbībā ar LIFE projektu (GNP 22.07.2022., Slītere 25.09.2022,), Mikologu biedrību (Ziras, 27.-29.2022, Moricsala 24.08.2022). Ekspedīcija sadarbībā ar LIFE projektu 01.10.2022 ĶNP, sadarbībā ar Mikologu biedrību 08.09.2022. Litene, 15.10. 2022 Lielaucē. Individuāli Dalbe 30.10.2022, Gaujiena 06.11.2022, Smārde 12.11.2022. Sadarbībā ar LIFE projektu pēc IUCN kritērijiem izvērtētas 39 piepju, zemeszvaigžņu un adateņu sugas. Darbs turpinās
4.	E.Zviedre	Latvijas mieturalģes, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana	30.12.2022	Veidot kolekciju un datu bāzi	15.-19. 08. noorganizēta 23. Eiropas mieturalģu pētnieku konference. Piedalījās 17 dalībnieki no 11 valstīm, prezentēti 23 pētījumu

					rezultāti. Ekspedīcijās ievāktie augu herbāriji nodoti muzeja krājumā. Darbs turpinās
5.	J.Meža	Latvijas vaskulārie augi, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana	30.12.2022	Veidot kolekciju un datu bāzi	Notikušas 10 ekspedīcijas. Darbs turpinās
6.	S.Lielbārde	V. Grāvīša un Ģeoloģijas institūta materiāla zinātniskā izpēte un apstrāde	30.12.2022	Veidot kolekciju un datu bāzi	Zinātniski apstrādāta un nodota krājumā 31 vienība (kol. Nr. Pl 51 (turp.) Devona ieži un fosilijas (Veļikaja) - izveidots katalogs, sagatavots akts. Pētīta V. Sorokina vākumu no Dārziema apkārtnes devona iežu atsegumu stratigrāfiskā un sistemātiskā piederība. Šķīrotas 4 kastes, atlasītas 39 vienības. Zinātniski apstrādātas 39 vienības (Dārziems, Vizla), sastādīts katalogs, (kol Nr. G 317 (turp.)). Pētīta V. Sorokina vākumu no Slokas un Kangaru apkārtnes devona iežu atsegumu stratigrāfiskā un sistemātiskā piederība. Šķīrotas 2 kastes, atlasītas 26 vienības. Zinātniski apstrādātas 68 vienības. sastādīts katalogs, (kol Nr. G 317 (turp.)). Sagatavots akts un krājumā nodotas 107 vienības. Pētīta V.Sorokina vākumu no Slokas un Kangaru apkārtnes devona iežu atsegumu stratigrāfiskā un sistemātiskā piederība. Darbs turpinās
7.	L.Lukševiča	V.Sorokina paleontoloģiskā un ģeoloģiskā mantojuma izpēte	30.12.2022	Veidot kolekciju, datu bāzi un katalogu. Veikt lauka dienasgrāmatu izpēti	Pētīta V. Sorokina vākumu no Sjas augšdevona iežu atsegumiem stratigrāfiskā un sistemātiskā piederība. Pētīti Pļaviņu un Salaspils svītas no Kokneses struktūras pie Pļaviņām iežu paraugi pēc dienasgrāmatu Nr 4, 17, 18 pierakstiem. Darbs turpinās
8.	L.Grīnberga	Latvijas vaskulārie augi, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana	30.12.2022	Veidot kolekciju un datu bāzi	Veiktas 2 ekspedīcijas (GNP, Priekuļu apkārtnē), Vēžu ezers (Talsu nov.), ievākti 15 herbāriji. Veiktas 13 ekspedīcijas pa Latviju (Siguldas nov., Mores pag.; ĶNP, Mārupes nov.; Sventājas ieleja, Rucavas nov., Launkalnes pag., Smiltenes nov., DL "Salacas ieleja" (2 eksp.), GNP Drabešu pag.; DL "Raunas Staburags"; Bābelītes ezers Rīgā (2 ekspedīcijas); RNP, Rāznas ezera apkārtnē; DL "Lielie Kangari"; Salas pag. Daugavas piekraste; DP "Sauka". Referāts "Sirdslapu kaldēzija <i>Caldesia parnassifolia</i> (Bassi ex L.) Parl. – jauna suga Latvijas florā, LU zinātniskajā konferencē. Darbs turpinās
9.	K.Ozoliņš	Latvijas īsspārņu fauna	30.12.2022	Pētīt Latvijas īsspārņu faunu,	Notikušas 15 ekspedīcijas. Darbs turpinās

				papildināt kolekciju	
10.	J.Dreimanis	Latvijas skudru fauna	30.12.2022	Iegūt datus par skudru sugu sastāvu Latvijas teritorijā. Papildināt kolekciju	Notikušas 10 ekspedīcijas. Darbs turpinās
11.	D.Boiko	Zvirbuļveidīgo putnu gredzenošana Birzgales apkārtnē	30.12.2022	Migrējošo putnu gredzenošana, lai noskaidrotu to migrācijas ceļus, izmaiņas, migrācijas virzienus un ātrumus	Apgredzenots 3271 sīkais zvirbuļveidīgais putns. Darbs turpinās
12.	U.Piterāns	Latvijas taisnspārņu un plēvspārņu fauna	30.12.2022	Noskaidrot taisnspārņu un plēvspārņu faunas daudzveidību un sugu sastopamību, to izplatību	Notikušas 20 ekspedīcijas. Publicēts raksts "Annotated catalogue of Orthoptera (Orthoptera, Insecta) of Latvia. ZooKeys 1134: 39–52". Publicēts raksts: Parasetodes respersellus (Rambur, 1842) - a new caddisfly (Trichoptera, Leptoceridae) species to Lithuania and Latvian fauna. Lietuvos Entomologu draugijos darbai. 6 (34) tomas. 2022. Darbs turpinās
13.	K.Greķe	Latvijas gliemežu fauna	30.12.2022	Noskaidrot gliemežu faunas daudzveidību un sugu sastopamību, to izplatību	Notikušas 12 ekspedīcijas. Publicēts raksts: Greķe K. 2022. a. Freshwater and Terrestrial Mollusks (Phylum Mollusca): 185–195. In: Prado F. (ed.) Biodiversity in Paradise. A Natural History of Raja Ampat: 528 pp, 48 pl. ISBN 979-8-9857481-0-9, Ebook ISBN 979-8-9857481-1-6 (available from Apple Books at Biodiversity in Paradise on Apple Books). Mutisks ziņojums "The possible functional importance of shell appendages in Japonia saetigera (Gastropoda: Cyclophoridae)" Daugavpils universitātes konferencē. Darbs turpinās

2.5. BŪTISKĀKIE PAKALPOJUMI, UZLABOJUMI PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS UN KVALITĀTES NODROŠINĀŠANĀ

LNDM piedāvā dažāda rakstura maksas pakalpojumus – gida pakalpojumus (ekskursijas, lekcijas, izglītojošas programmas), metodiskos pakalpojumus, krājuma izmantošanas pakalpojumus, nodrošina audiogida izmantošanas iespējas.

Regulāra jaunu ekspozīciju un izstāžu par dažādām dabaszinātņu tēmām, veidošana uzlabo kopējā muzeja piedāvājuma kvalitāti, veicina apmeklētāju interesi par muzeju.

Bez maksas LNDM pastāvīgās ekspozīcijas un izstādes ir iespējams apmeklēt pirmsskolas vecuma bērniem, daudzbērnu ģimenēm, bērnu namu, internātskolu audzēkņiem, muzeju darbiniekiem, Muzeja/LNDM ieejas karšu īpašniekiem, invalīdiem, grupas (grupā ne mazāk par 10 cilvēkiem) vadītājam u.c.

Ekspozīcijās nodrošināti ekspozīciju ceļveži – papildinformācija par ekspozīcijas saturu. Kopš 2011.gada apmeklētājiem ir pieejams audiogids pa muzeja ekspozīcijām latviešu un angļu valodā. Turpinās jaunas muzeja aplikācijas un audiogida veidošana.

Informācija par muzeja darba laiku, aktuālo informāciju un pamatpiedāvājumu ir pieejama muzeja tīmekļa vietnē, sociālajos tīklos, uzziņu dienestos, muzeja izdotajos informatīvajos materiālos, pie muzeja ārdurvīm un skatloga ekrānā, preses izdevumos.

Muzeja pastāvīgās ekspozīcijas apmeklētājiem ir pieejamas bez maksas ceturtdienās no plkst. 17.00 līdz 19.00 (laikā no 2022.gada 1.oktobra līdz 31.decembrim no 16.00-17.00) un citās muzeja darba dienās pēdējā pusstundā pirms muzeja slēgšanas. Muzeja pastāvīgās ekspozīcijas un izstādes ar atlaidi var apmeklēt Jāņa Rozes grāmatnīcas *Pircēja kartes* īpašnieki (20% atlaide pamatekspozīciju apmeklējumam, 15% atlaide izstāžu apmeklējumam), 50% atlaide Valsts asinsdonoru centra Donora privilēģiju kartes īpašniekiem, 25% atlaide pamatekspozīciju apmeklējumam RIGA CITY PASS programmas aplikācijā.

Pirmdienās, otrdienās muzejs apmeklētājiem slēgts, konsultācijas apmeklētājiem ir pieejamas.

Izveidotas datu bāzes informācijas nosūtīšanai (mediji, skolas, pašvaldības, jaunumu saņēmēji (1x mēn.) u.c.). Muzeja interneta tīmekļa vietnē darbojas sadaļa – „Nosūtīt vēstuli”, kurā var uzdot jautājumu un saņemt speciālista atbildi.

Tiek īstenota sadarbība ar skolotājiem – organizēti iepazīšanās semināri par muzeja piedāvātajām programmām un nodarbībām.

Piedāvājums *Muzejs mūsu bagāžā*, nodrošina pakalpojuma pieejamību ārpus muzeja Latvijas novados.

Muzejā pieejams lifts, kas paredzēts cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un vecāka gada gājuma cilvēkiem, izveidota tualete apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām, uzstādīts bērnu pārtinamais galdiņš. Projekta “Vides izglītības darba sekmēšana Dabas muzejā ar digitāliem un taktīliem elementiem” ietvaros uzsākt izveidot informāciju Braila rakstā.

Jaunā muzeja tīmekļa vietne nodota ekspluatācijā.

2022. gadā muzejs bija atvērts apmeklētājiem 248 dienas.

2.5.1. Starpiestāžu pakalpojumi, kuri ir saistīti ar iestāžu savstarpējo sadarbību noteiktu valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanā vai kuru rezultāts ir nepieciešams tikai citas iestādes funkciju vai uzdevumu izpildei vai tās pakalpojumu nodrošināšanai

LNDM veic Vašingtonas konvencijas (CITES) zinātniskās institūcijas funkcijas. Pārskata periodā sagatavoti vairāki atzinumi un ekspertīzes slēdzieni par CITES īpatņu taksonomisko piederību, CITES atļauju izsniegšanu. Muzeja speciālisti piedalās Dabas aizsardzības pārvaldes organizētajos semināros.

LNDM savu resursu ietvaros, veic Ramsāres konvencijas saziņas programmas fokālā punkta darbību.

Notiek informācijas apmaiņa ar VARAM un tās pārraudzības iestādēm par vides aizsardzības jautājumiem.

2.5.2. Publiskie pakalpojumi, kas noteikti normatīvajos aktos, vai no tiem izrietošie materiālie vai nemateriālie labumi, ko muzejs sniedz privātpersonai saistībā ar tās kompetencē esošu publiskās pārvaldes funkciju un uzdevumu izpildi

Pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar MK apstiprināto publisko pakalpojumu cenrādi (06.06.2017. MK noteikumi Nr.308, „Latvijas Dabas muzeja maksas pakalpojumu cenrādis”).

Informācija pieejama muzeja interneta tīmekļa vietnē: www.dabasmuzejs.gov.lv.

LNDM speciālisti piedāvā plašu un daudzveidīgu pakalpojumu klāstu, kas, izmantojot muzeja līdzekļus, vērsti uz krājuma popularizēšanu, vides izglītību un dabas aizsardzību:

- ekskursijas muzeja ekspozīcijās;
- nodarbības izstādēs un ekspozīcijās;
- nodarbības ģimenēm Dabas izziņas istabā – ekspozīcijā „Par Zemi, Sauli un mums”;
- semināri un nodarbības skolotājiem;
- tematiskie pasākumi, kas parasti ir saistīti ar muzeja vai sabiedrības aktualitātēm – novadīti tematiski izglītojošie pasākumi, pulciņu nodarbības;
- ikdienas sadarbība ar bērnu namiem, patversmēm un dienas centriem;
- mācību prakšu vadīšana un lekciju lasīšana LU un DU studentiem;
- konsultācijas par muzeja darba un dabaszinātniskajām tēmām klātienē un attālināti.

2.5.3. Stratēģijas ieviešanas novērtējums. Novērtējumā iekļauj institūcijas snieguma analīzi attiecīgajā stratēģijas darbības periodā, tai skaitā skaidrojumu par izvirzīto mērķu sasniegšanas pakāpi, kā arī ieteikumus par nākamā stratēģijas darbības perioda mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem

Muzeja stratēģijā minētās prioritātes un to izpildes vērtējums pārskata gadā:

- **Turpināt ekspozīciju pārveidošanu un pilnveidošanu, atbilstoši mūsdienu sabiedrības prasībām.**

Pārskata gadā turpināta ekspozīciju pārveidošana, atklātas pēc renovācijas divas ekspozīcijas Latvijas zīdītāji un Pasaules dzīvnieki. Mazāka mēroga uzlabošanas darbi ir notikuši arī vairākās citās ekspozīcijās. Rezultatīvo rādītāju izpilde atbilst plānotajam. Īsā laikā pēc pandēmijas periodā apmeklētāju interese par muzeja piedāvājumu pilnībā atjaunota un ir palielinājusies. Ekspozīciju atjaunošanu nepieciešams turpināt, kas arī tiek plānots nākamajā periodā.

- **Krājuma komplektēšanas darbā identificēt muzeja kolekcijās nepilnīgi pārstāvētās organismu taksonomiskās grupas un sugas (ģeoloģiskajā krājumā – minerālus/iežus) un mērķtiecīgi papildināt muzeja krājumu; veicot krājuma apstrādi, paaugstināt tā zinātnisko vērtību, palielinot uzskaites detalizāciju.**

Pēc krājuma satura inventarizācijas attiecībā uz taksonomisko pārstāvētību, atbilstoši aktuālajiem Latvijas faunas un floras sarakstiem, tika turpināts mērķtiecīgi ievākt materiālu etalonkolekciju veidošanai. Taksonomiskajās grupās, par kuru izplatību Latvijā nav pilnīgas informācijas, krājuma komplektēšana notiek paralēli ar pētniecisko darbu, apzinot sugu klātbūtni Latvijas teritorijā. Kā ikkatru gadu tikuši identificēti tādu sugu īpatņi, kuras Latvijā līdz šim nav bijušas konstatētas (galvenokārt entomoloģijas un mikoloģijas jomā). Atbilstoši muzeja zinātniskā personāla specializācijai, notiek un ir turpināma krājuma attīstība virzienos, kurus šie speciālisti pārzina. Attiecībā uz citām taksonomiskajām grupām ir iestrādes Latvijas dabaszinātņu ekspertu piesaistei etalonkolekciju veidošanā. Speciālistu piesaiste konkrētu darbu veikšanai (kolekciju apstrādei) tiks turpināta.

- **Pilnveidot vides izglītības darba kvalitāti, paplašinot piedāvājumu atbilstoši sabiedrības vēlmēm un aktualitātēm, attīstīt jaunas vides izglītības formas.**

Pārskata gadā izveidotas vai atjaunotas vairākas ekskursijas un nodarbības skolēniem.

Rezultatīvo rādītāju izpilde pārskata gadā atbilst plānotajam. Apmeklētāju skaits sasniedzis gandrīz 10 000 (99324); izstāžu skaits – 16, novadīto izglītojošo pasākumu skaits (ieskaitot konsultācijas) 1654.

Tādēļ izglītības darba rezultāti vērtējami kā atbilstošs stratēģijā izvirzītajiem uzdevumiem. Ņemot vērā apmeklētāju arvien augošās prasības, izglītojošā piedāvājuma kvalitātei mērķtiecīgi un regulāri tiks pievērsta uzmanība.

- **Veidot labvēlīgus apstākļus krājuma saglabāšanai, kā arī apmeklētāju un darbinieku ērtību nodrošināšanai; uzturēt un attīstīt LNDM infrastruktūru.**

Īstenojot projektu "Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru un, izmantojot budžeta līdzekļus, veikta Pasaules dzīvnieku ekspozīcijas renovācija - vitrīnu stiklu maiņa, fonu restaurācija, izbāžņu atjaunošana, papildināšana ar jauniem eksponātiem. Ekspozīcija "Dzīvība jūrās" papildināta ar digitālo ekspozīciju un jaunu vitrīnu. Ekspozīcijā "Dinamiskā ģeoloģija un ieži" veikta sadaļas "Zvaigznes" atjaunošana. Krājuma saglabāšanas apstākļu uzlabošanai, metāla skapju iegāde 2022.gadā nenotika, sakarā ar nesamērīgi augstajām tirgus cenām. Nākamajos gados tirgus cenas tiks monitorētas un meklētas iespējas uzsākt darbu turpināt. Tiks iegādāta aparatūra temperatūras regulēšanai krātuvēs un ekspozīcijās.

2.5.4. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai (piemēram, iekšējā kontrole, kvalitātes vadība, iekšējais audits, riska vadība, iespējamās korupcijas novēršana), kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām.

2021.gadā VARAM Audita departaments veicis auditu Nr.16-2020/25/IT "Fizisko personu datu aizsardzība" un gada nogalē uzsācis risku vadības auditu. 2022.gadā ieviesti audita ieteikumi.

2022. gada novembrī uzsākta Valsts kontroles revīzija.

Veikta ikgadējā darbinieku un nodaļu darba izvērtēšana un analīze. Tika pārskatīta pienākumu sadale un, lai veicinātu aktīvāku muzeja darbību, 2022.gadā izveidota amata vieta – direktora vietnieks attīstības jautājumos.

Muzeja darbība, ņemot vērā cilvēkresursus un sasniegtos rezultātus, kā arī piešķirto budžetu, ir efektīva.

Muzeja darbības nodrošināšanai īpaši liela nozīme ir augsti kvalificētiem dabaszinātņu speciālistiem, kuri veic kolekciju zinātnisko apstrādi, krājuma papildināšanu, jaunu kolekciju veidošanu. Ņemot vērā to, ka daļu no muzejam nepieciešamajiem speciālistiem Latvijas darba tirgū atrast ir sarežģīti vai tas nav iespējams, kvalificētu darbinieku aiziešana uzskatāma par nopietnāko riska faktoru, kas var negatīvi ietekmēt rezultatīvo rādītāju izpildi un kvalitatīvu pamatdarbības nodrošināšanu.

Ņemot vērā sabiedrības arvien pieaugošās prasības muzeja pakalpojumu jomā, lai uzturētu apmeklētāju interesi, arvien lielāka nozīme ir komunikācijas speciālistu ieguldījumam muzeja produkta veidošanā.

Izmantojot piešķirtos līdzekļus prioritārajiem pasākumiem, tika ieviesta integrētā pieeja resursu pārvaldībā. Tas būtiski samazina risku kvalificētu darbinieku zaudēšanā, dod iespēju piesaistīt atsevišķu jomu speciālistus vēsturisko un mūsdienu kolekciju zinātniskās izpētes, apstrādes un komplektēšanas darbam. 2022.gadā pilnveidoti LNDM amatu apraksti, kas klasificēti un saskaņoti ar Valsts kanceleju, kā arī izveidota jauna atlīdzības sistēma un noteiktas muzeja darbiniekiem esošā budžeta ietvaros jaunas mēnešalgas.

3. PERSONĀLS

Darbinieku skaits – **54**, no tiem: **3** administratīvie darbinieki, **36** speciālisti, **15** tehniskais personāls.

	Vadītāji		Speciālisti		Pārējie		Kopā	
	Amata vietu skaits	Faktiskais skaits	Amata vietu skaits	Faktiskais skaits	Amata vietu skaits	Faktiskais skaits	Amata vietu skaits	Faktiskais skaits
	3	3	36	36	15	15	54	54
Vecums								
līdz 30 gadiem		0		3		0		3
31 – līdz pensijas vecumam		3		31		6		40
pensijas vecumu sasniegušie		0		2		9		11
Dzimums								
sievietes		2		22		9		33
vīrieši		1		14		6		21
Muzejā nostrādātais laiks								
līdz 5 gadiem		0		9		4		13
5-20 gadi		0		17		9		26
vairāk par 20 gadiem		3		10		2		15
Ar augstāko izglītību		3		32		5		40

Kvalitatīvas muzeja darbības nodrošināšanai ir svarīgi augsti kvalificēti darbinieki, līdz ar to, tiek atbalstītas speciālistu mācības un zinātnisko grādu iegūšana. Muzeja speciālisti piedalās dažādām dabaszinātņu tēmām veltītās konferencēs, semināros un citos pasākumos Latvijā un ārvalstīs, iesaistās profesionālajās organizācijās, atbilstoši specializācijai.

Notiek starptautiskā sadarbība pieredzes apmaiņā un materiāla iegūšanā entomoloģijā, paleontoloģisko kolekciju izpētē, mikoloģijā, ornitoloģijā.

Regulāri tiek organizēti kvalifikācijas celšanas pasākumi, kur darbinieki informē par pētnieciskā darba rezultātiem un gūto pieredzi.

2022.gadā pilnveidoti LNDM amatu apraksti, kas klasificēti un saskaņoti ar Valsts kanceleju, kā arī izveidota jauna atlīdzības sistēma un muzeja darbiniekiem, esošā budžeta ietvaros, noteiktas jaunas mēnešalgas kas mazina kvalificētu darbinieku aiziešanas risku.

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

4.1. PASĀKUMI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI

Informācija par muzeja darbību un lēmumiem sabiedrībai tiek sniegta, izmantojot dažādas komunikācijas un sabiedrisko attiecību metodes un informācijas kanālus. Nozīmīgākā un ilgtspējīgākā komunikācijas forma ir ekspozīcijas.

Regulāri tiek rīkotas izstādes, kas piesaista papildu mērķauditoriju, ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar presi un interneta medijiem, iespēju robežās tiek izdoti bukleti un informācijas lapas par aktuālām zinātniskām tēmām, kuras pēta speciālisti, tiek rīkoti informatīvi semināri, sanāksmes skolotājiem, žurnālistiem un citu iestāžu speciālistiem, organizēti daudzveidīgi izglītojoši pasākumi.

Latvijas Nacionālā dabas muzeja speciālistu zinātniskā darbība tiek atspoguļota dažādos zinātniska un populārzinātniska rakstura izdevumos.

Muzejs uztur un apkalpo četras tīmekļa vietnes (Latvijas Nacionālā dabas muzeja <http://www.dabasmuzejs.gov.lv/>, Vašingtonas konvencijas (CITES) lapu Latvijā <http://cites.ldm.gov.lv/>, Latvijas Mikologu biedrības <http://miko.ldm.gov.lv/>) un vienu Latvijas Nacionālā dabas muzeja izstāžu un pasākumu fotogrāfiju serveri <http://fotoalbums.ldm.gov.lv/>. Informācija par muzeju ir pieejama latviešu valodā, tiek nodrošināta arī informācijas tulkošana angļu valodā.

Sabiedrības informēšanas nolūkos Latvijas Nacionālais dabas muzejs strādā vairākos līmeņos, mēģinot nodrošināt maksimālu informācijas izplatīšanu: notiek individuāla informēšana – telefoniskas, elektroniskas konsultācijas un regulāra muzeja jaunumu izsūtīšana to abonentiem (pieteikties muzeja jaunumu saņemšanai var muzeja mājas lapā internetā), kā arī pastarpināta sabiedrības informēšana – ar masu mediju un dažādu institūciju (skolu, interešu centru utt.) starpniecību. Muzeja jaunumu apkopojums izglītojošā darba jomā tiek regulāri sūtīts skolām, skolu valdēm un skolotājiem.

2022.gadā sabiedrības informēšana par muzeju tika veikta ārpusmuzeja aktivitātēs: Zaubes Gardēžu svētkos, vairākos ar sēņu iepazīšanu saistītos pasākumos u.c.

Informācija par muzeju ir pieejama jaunajā muzeja interneta tīmekļa vietnē, dažādos tematiskajos informatīvajos portālos (KasNotiek.lv, Travelnews.lv u.c.), uzziņu dienestos, muzeja izdotajos informatīvajos materiālos.

Nozīmīgs komunikācijas veids ir sociālo tīklu kontu uzturēšana – Facebook (6700 sekotāji) un Instagram (1753 sekotāji). No 2022.gada 16.augusta līdz 2023.gada 31.martam veiktā muzeja apmeklētāju apmierinātības aptauja apliecināja, ka muzeja tīmekļa vietne un sociālie tīkli ir būtiski informācijas ieguves kanāli.

4.2. PASĀKUMI SABIEDRĪBAS VIEDOKĻA IZZINĀŠANAI PAR APMIERINĀTĪBU AR MUZEJA DARBA KVALITĀTI UN TO REZULTĀTI

Muzeja apmeklētāju viedoklis tiek izzināts, regulāri kontaktējoties ar pakalpojumu saņēmējiem klātienē, elektroniski un ar sociālo tīklu palīdzību. Organizējot seminārus pedagogiem, notiek informācijas apmaiņa par pakalpojumiem, to kvalitāti. Sabiedrībai tiek piedāvāts plašs pakalpojumu klāsts un konsultācijas, kas tiek vērtētas ļoti pozitīvi. Vairākās dabaszinātņu jomās muzejā ir pieejami vadošie speciālisti Latvijā, piem., mikoloģijā, entomoloģijā, ornitoloģijā. Nereti muzejs ir vienīgā vieta, kur šāds konsultatīvs pakalpojums ir pieejams, piem., mikoloģijā.

Atsauksmes par muzeja darbu vairumā gadījumu ir pozitīvas (interesantas interaktīvas ekspozīcijas, izzinoši pasākumi ģimenēm ar bērniem, adekvāta cena utml.).

Par apmeklētāju apmierinātību ar muzeja darbu liecina pozitīvās atsauksmes sociālajos tīklos un Google – piemēram, Google par muzeju kopā atsauksmes atstājušas 1326 personas, atstājot vidējo vērtējumu 4,6 zvaigznes (maksimums 5); muzeja Facebook lapā saņemtas kopā 200 atsauksmes ar vidējo vērtējumu 4,7. Dati par muzeja vērtējumu visā konta aktīvajā laikā.

No 2022.gada 16.augusta līdz 2023.gada 31.martam veikta muzeja apmeklētāju apmierinātības aptauja. Tās rezultāti apliecināja kopumā pozitīvu klientu vērtējumu par muzeja darbu – ekspozīciju

pieejamību, interaktivitātes iespējām, vides izglītības un izstāžu daudzveidības piedāvājumu. Lietderīgi un muzeja darbībā vērā ņemami ir vairāki klientu ieteikumi par klientu apkalpošanu interesējošiem jautājumiem.

4.3. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

2022.gada laikā Latvijas Nacionālais dabas muzejs sadarbojies ar vairākām nevalstiskajām organizācijām (biedrībām un nodibinājumiem) un uzņēmumiem. Šī sadarbība ir bijusi daudzveidīga savās izpausmēs, jo ir veidotas izstādes, organizēti pasākumi, gūts atbalsts muzeja piedāvājuma uzlabošanai un atbalsts akciju ietvaros.

Veiksmīga sadarbība izveidojusies ar Zaļo Jostu, Dabas retumu krātuvi. Muzeja speciālisti piedalās profesionālo biedrību darbā – Igaunijas un Somijas Lepideptoroloģijas biedrībās, Latvijas Entomoloģijas biedrībā, Latvijas Botāniķu biedrībā, Latvijas Mikologu biedrībā, Malakologu biedrībā, Muzeju biedrībā, Latvijas Gulbju izpētes biedrībā u.c.

Sadarbībā ar Dabas muzeja atbalsta biedrību tiek organizēti izglītojoši-izklaidējoši dzimšanas dienu pasākumi muzejā, kā arī daudzveidīgi projekti vides izglītībā.

Muzejam ilgstoša sadarbība izstāžu veidošanā ir izveidojusies ar Latvijas Gladiolu un īrisu biedrību, RDEK „Tomāts”, Biedrību „Lilium Balticum” u.c.

5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

5.1. IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ UZSĀKTIE PASĀKUMI, KURI TIKS TURPINĀTI

Atbilstoši finansiālajām iespējām, turpināsies krājuma saglabāšanas apstākļu uzlabošana (atbilstošu mēbeļu un/vai aparatūras iegāde), krājuma uzskaites, papildināšanas un izpētes darbs.

Turpināsies iepriekšējos gados uzsāktie pasākumi un akcijas, piemēram, *Muzeju nakts*, *Vides mēnesis*, ģimenes dienas, konkursi “Mans putns” un “Cielavas gudrības”, Gada dzīvnieka pasludināšana u.c.

Tiks organizēti semināri un pasākumi skolotājiem sadarbībā ar Bioloģijas skolotāju asociāciju un Rīgas Domes izglītības, kultūras un sporta departamentu.

Turpināsies Latvijas zīdītājdzīvnieku, zooloģijas ekspozīcijas ievaddaļas, Vašingtonas konvencijas, Pasaules dzīvnieku un Latvijas putnu migrācijas digitālās daļas izveidošana.

Nodrošināta izstāžu organizēšana.

Tiks īstenotas un pabeigtas Kohēzijas fonda projekta aktivitātes.

Sadarbībā ar RJTC, darbosies dabaszinību pulciņi.

Turpināsies jaunu tehnoloģiju ieviešana un uzturēšana muzeja darbības nodrošināšanai un ekspozīciju pilnveidošanai.

Tiks turpināta speciālistu piesaiste krājuma darbam (atsevišķu kolekciju apstrādei un papildināšanai).

5.2. NĀKAMĀ GADA GALVENIE UZDEVUMI UN PASĀKUMI

1. Plānotie darbi ekspozīcijās:

1.1. Ekspozīciju digitālā satura vadības sistēmas izveide. Latvijas zīdītājdzīvnieku, zooloģijas ekspozīcijas ievaddaļas (endēmās sugas, dzīvnieku pielāgojumi dzīvei dažādos apstākļos, kosmopolītiskās sugas), Vašingtonas konvencijas, Pasaules dzīvnieku un Latvijas putnu migrācijas digitālās daļas izveidošana.

1.2. 5. stāva ekspozīcijas izveides uzsākšana. Darba grupas izveidošana. Zinātniskās koncepcijas, tematiskā struktūras plāna izstrādāšana. Ekspozīciju revīzija, atlase.

1.3. Ekspozīcijas "Cilvēks un vide" papildināšana ar animāciju par invazīvajiem augiem.

1.4. Gada kukaiņu stenda atjaunošana ekspozīcijā “Kukaiņu pasaule”.

1.5. Ekspozīcijas "Dzīvība jūrās" digitālā satura izveidošana (2.daļa).

2. Muzeja krājuma apstrādes darbs:

2.1. Turpināt regulāros uzdevumus krājuma uzskaites nodrošināšanā, t.sk. veikt esības pārbaudes un ar to saistīto priekšmetu vērtēšanu, krājuma zinātnisko apstrādi (it īpaši ģeoloģiskajiem, paleontoloģiskajiem un entomoloģiskajiem priekšmetiem), kā arī krājuma papildināšanu, atbilstoši muzeja darbinieku zinātniskās darbības specializācijai un krājuma struktūrai, bet, galvenokārt, attiecībā uz botānisko, mikoloģisko un zooloģisko krājumu, apstrādājot un dokumentējot pagājušā sezonā jau iegūto materiālu un ievācot jaunu.

2.2. Turpināt datu ievadi Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā un turpināt kolekciju sistemātisku zinātnisko apstrādi un papildināšanu, nodrošinot uzskaiti atbilstoši prasībām.

2.3. Krājuma saglabāšanas apstākļu nodrošināšanai – atbilstoši pieejamajiem līdzekļiem, iegādāties jaunas mēbeles un/vai aparatūru klimata regulēšanai.

2.4. Optimizēt muzeja krājuma darbu, piesaistot papildus darbiniekus konkrētu uzdevumu veikšanai (kolekciju apstrādei).

3. Izglītības darbs:

3.1. Izmantojot muzeja līdzekļus, turpināt īstenot izglītības darbu, to saturiski un kvalitatīvi pilnveidojot. Maksimāli nodrošināt galvenās muzeja mērķauditorijas (jaunākā un vidējā skolas vecuma bērni un viņu skolotāji) intereses, vēlmes un vajadzības, piedāvājot ekskursijas, nodarbības, muzejpedagoģiskās programmas, tematiskos pasākumus. Viens no uzdevumiem - celt un uzturēt kvalitāti jau izstrādātajām un aprobētajām aktivitātēm, kā arī veidot jaunas, piesaistot plašāku interesentu loku (paplašinot muzeja mērķauditoriju).

3.2. Gan lielajiem, gan mazajiem apmeklētājiem, ģimenēm, arī turpmāk rīkot dažādus tematiskus pasākumus - jau par tradīciju kļuvušās ikmēneša Ģimenes dienas, skolēnu brīvlaiku trasītes ar dažādu uzdevumu pildīšanu, u.c.

5.3. NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE SADARBĪBAS PROJEKTI UN PĒTĪJUMI

Starptautiskie projekti pamatā tiek īstenoti pētniecības jomā.

Ilgtermiņa starptautiskie projekti:

*Eiropas sēņu monitorings un kartēšana (ECCF project: Mapping and monitoring macromycetes in Europe). Eiropas sēņu Sarkanās grāmatas izveide.

Pētījumi pamatā tiks veikti dabas zinātnēs atbilstoši pētnieciskā darba tēmām gan vietējā mēroga, gan starptautiskās sadarbības rezultātā.

Akadēmiskie pētījumi profilzinātnēs:		
Latvijas sēnes, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana	02.01.-30.12.2023	I.Dāniele D.Meiere
Latvijas mieturaļģes, vaskulārie augi, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana	02.01.-30.12.2023	E.Zviedre
Latvijas vaskulārie augi, sugu inventarizācija, kolekcijas un datu bāzes veidošana	02.01.-30.12.2023	L.Grīnberga, L.Miķelsone – Šibeika, J.Meža
Latvijas tauriņu fauna	02.01.-30.12.2023	N.Savenkovs
Ziemeļu gulbju izpēte	03.01.-30.12.2023	D.Boiko
Zvirbuļveidīgo putnu gredzenošana Birzgales apkārtnē	03.01.-30.12.2023	D.Boiko
Latvijas vaboļu fauna	02.01.-30.12.2023	K.Ozoliņš
Latvijas skudru fauna	02.01.-30.12.2023	J.Dreimanis
Latvijas blakšu un plēvspārņu fauna	02.01.-30.12.2023	U.Pīterāns
Latvijas gliemežu fauna	02.01.-30.12.2023	K.Greķe
Muzeja krājuma pētniecība:		
V.Grāvīša un Ģeoloģijas institūta materiāla zinātniskā izpēte un apstrāde (kolekciju veidošana)	15.01.-30.12.2023	S.Lielbārde
V.Sorokina paleontoloģiskā un ģeoloģiskā mantojuma izpēte (dienasgrāmatas, monogrāfijas, kolekcijas)	15.01.-30.12.2023	L.Lukševiča

Latvijas Nacionālā dabas muzeja direktore

S.Ruskule

Ruskule, 67356026
Meiere, 67356048
Ozere, 67356023